

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De consurrectione vitæ contemplatiuæ spiritualis, secundùm inferiores vires animæ per quatuor gradus, quorum primus est intractio sensuum & eleuatio cordis. Cap. XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

iositatem, & similia, & dirigi vel transfundi in simplicem vnitatem cogitationum in Deum aut caelestia, prout in sequentibus audiemus. In hunc modum etiam oportet superiores animæ vires suo modo, essentiamque animæ modo suo eleuari & Deo vniri, vt totus homo nobilitetur & beatificetur in vnitare Dei, in quam subleuabitur.

De consurrectione vitæ contemplatiuæ spiritualis, secundum inferiores vires animæ per quatuor gradus, quorum primus est in altio sensum & eleuatio cordis.

Cap. XL.

Consurrectio vitæ contemplatiuæ, quæ exercetur secundum inferiorem partem hominis, hoc est, secundum inferiores vires animæ adunatas & collectas, ad inchoandum & prosequendum internum exercitium contemplatiuæ vitæ, nunc est discutienda. Hæc autem exercitatio aut consurrectio perficitur quatuor gradibus, inferiorem hominem semper ad altiora subleuantibus, exercitiaque eius nobiliora & fructuosiora reddentibus. Primus gradus est, cum gratia Dei instar rituli influit in sensitiuas animæ vires, mouens, stimulans, & excitans hominem, vt toto corde, totisque viribus sursum se erigat ad consociendam cum Deo amatoriam quandam vnitatem: quam excitationem sentit in corde, vbi sensitiuæ vires vnitæ sunt, & præcipue in vi concupiscibili. Negotium enim huius amorosæ excitationis & motionis agitur primò in inferioribus viribus animæ, quas prius parari & aptari oportet, & superponi ignem ardentis amoris, quo inferiores vires sursum agantur, priusquam homo ad exercitium superiorum virium peruenire possit. Nemo enim potest veraciter exercitium possidere in interioribus viribus, nisi prius exteriores sensus sint introrsu tracti, liquefacti, & annihilati: simili modo nemo potest verè habere exercitium in superioribus viribus, nisi prius inferiores vires in superiores traxerit, liquefecerit, & annihilauerit, ita quòd prout propria operatione destituantur. Istud autè multò facilius potest fieri in exercitijs aspirationis & vnitati amoris, quàm in alijs. Aspirationem verò hanc oportet nonnunquam exercitari etiam cum magno pœnaliq; labore, quando sensibilis gratia nullum subsidiū præbet: in quo falluntur multi, in hac spirituali arte adhuc inexperti putantes hominem in sursum actione spiritus ad Deum, per aspiratiuum exercitium multipliciter dotari spiritali dulcedine, cum e contrario

Consurre-
ctionis
gradus.

Exercitatio
amoris.

Cccc 3 pierunq;

Natura
quomodo
cogenda.

Resignatio
affectionis.

plerumque necesse sit cor eleuare cum magno labore & extensionis spiritus, sicut fit cum per violentiam aliquid extrahitur è terra, adeò vt ex impetu conatus huiusmodi saepe natura magnam penam & lætionem recipiat, nisi affluens sancti Spiritus gratia abundantia sua pœnã alleuiet & cor indulcoret. Posset autem aliquis interrogare, quæ sit causa istius pœnosæ exercitationis & violenti impetus spiritus, vnde natura ita alteratur & commouetur. Ad quod respondendũ est, quòd natura in se animalis & carnalis atque indomita, spiritum semper deorsum trahit: & ideo necesse est, vt assiduis vigorosis exercitationibus sursum impellatur, & ad spiritalia habiletur, ne impediatur spiritum nimis, sed voluntariè sequatur: quemadmodum animal indomitũ assiduis violentis exercitationibus ad hoc perducitur, vt voluntariè cursum trahat aut onus portet. Cumque huiusmodi exercitijs naturã ad hoc perduxerimus, vt exteriores sensus prompti aut parati sint ad introuersionẽ, & vires inferiores ad cõsurrectionem promptæ sine magno conamine per assiduitatem aut vsũ exercitandi, quemadmodum legimus multos fuisse naturales, seculares, aut etiam gẽtiles magistros, qui se adeò exercitauerant in ratione & intellectu, ad obtinendam naturalem Philosophiam, vt nullis sensibus exterius vti viderentur, & plerumque extra se raperentur: quanto magis hoc impetrare aut obtinere poterit homo Christianus, per exercitium vis cõcupiscibilis amore diuino inflammata? Cum ergo hoc modo cor paratum fuerit, spiritu Dei potenter influente, tunc spiritus noster cum spiritu Dei citò ac faciliè sursum trahitur, ad cognoscendas & sentiendas voluptuosas incomprehensibiles diuicias & delicias Dei. Hic tamẽ prudenter obseruandum est, vt in huiusmodi vigorosa, violentaque affectionum sursum actione semper stet resignatus in superiori voluntate & ratione, ita scilicet quòd semper suam voluntatem studeat resignare in beneplacitam voluntatem Dei, siue sensibile gratiã vel deuotionem conferre voluerit, siue non: quia interdum cum a stans affectus quaritur maiori impetu & violentia quam deceat, libertas cordis opprimitur & conculcatur, & cor ipsum inquietum, perturbatum, & deiectum in seipso efficitur, ex quo sequitur maior obcæcatio & elongatio à Deo. Propterea, quamuis spiritum suum penè semper debeat sursum agere non sine aliqua violentia, tamen semper manere debet in quiete cordis, & prudenter discernere quando se ad exercitandam dare debeat, præcipuè, scilicet cum auxilium gratiæ sentit. Quando au-

do autem se nudatum gratia notabiliter sentit, descēdere debet ad con-
 siderandos defectus suos, in contemptu sui ipsius; ad considerandas ve-
 ras virtutes, ut ipsas obtinere possit; ad considerandas necessitates vi-
 uorum & mortuorum, ut pro ipsis oret; vel ad meditando vitam &
 passionem Iesu Christi, ad se illi conformandum: & similia, quæ ex-
 ercenda sunt in extrouersione hominis. Cū igitur vires inferiores,
 gratia Dei influente, inflammantur magno impulsu affectionum per
 ignem diuini amoris, mox omnes vires quasi liquecentes in amoro-
 so quodam & stimulatuo desiderio concurrunt in vnitatem cordis;
 vbi anima tanquam in regali lectulo suauiter requiescit, expectans di-
 lectum suum. Ex hac autem vnitatem compunctio generatur non dolo-
 ris, sed amoris: quia toto corde inardescit ad redamandam diuinam
 liberalitatem, ad laudandum, benedicendum, & ad gratias agendum,
 in tantum, ut iam sibi incipiat dulcescere, quod ante amarum & la-
 boriosum videbatur: & displicens, tædiofumq; efficitur, quod sibi an-
 te iucundum erat & desiderabile. Inuenit enim in se sapidum quædam
 cordis appetitum in Deum, tanquā in summum bonū omnis boni cō-
 tentium; per quem omnibus rebus creatis valefacit, ne scilicet earum
 abusu foueat sensuales concupiscentias. Sed quia iste gradus hominem
 necdum perfectè stabilit in Deo, licet interdum peruenire valeat ad
 vnitatem virium sensituarum, & etiā quia affectio eius adhuc magis
 stimulat ad acquirendam sensibilem gratiam & deuotionem, quæ af-
 fectio valde adhuc impura & permixta propria quaestione, quiescenti-
 do in donis Dei; idcirco sæpe sibi subtrahitur sensibilis gratia, & per-
 mittitur stare nudus: & ideo etiam iste gradus exercitationis affert, &
 aufert; pauperē facit, & ditat; humiliat, & subleuat; lætificat, & contri-
 stat; sperare facit, & desperare; & alia in huuc modum inenarrabilia
 homini in hoc gradu contingunt: quia quando Deus amantem ani-
 mam relinquit, subtrahendo se & abscondendo, ita ut cum quodam
 arido affectu sterilis efficiatur, tūc se pauperem inuenit & tepidā, dere-
 lictam à Deo & desolatā: sic quod omnis suauitas in tædiofam amari-
 tudinem cōuertitur; apparetq; homini, quod sit à Deo derelictus, quia
 nondū didicit adorare eum *in spiritu & veritate*, sed tantūmodo in de-
 uotione. Ignorat etiam istud familiare opus & cōsuetudinem esse Spi-
 ritus sancti, per huiusmodi hominē volentis docere, non quiescere in
 donis Dei, sed tantū in Deo, & exercere se ad Deum in aduersis, sicut
 in prosperis. Præterea in isto gradu cū anima fuerit dotata sensibili-

Exercitia
 sale condit-
 enda.

Compun-
 ctio amo-
 ris.

Iohan. 47

Cccc 4. gratia

Dolor desiderij gratitudinis duplex.

gratia & deuotione, confurgit in ea ex consideratione immensorum beneficiorum à Deo receptorum, desiderium aut affectio quadam ardens Deum laudandi, honorandi, & gratias agendi. Ex desiderio autem gratitudinis geminus consequenter nascitur dolor: vnus ex defectu, quòd scilicet Deum non præualeat sufficienter laudare, honorificare, & gratias agere: alius confurgit ex desiderio profectus & incrementi virtutum, in quo se semper deficere dolet, & ista duo stimulant eum ad proficiendum.

Secundus consurrectionis gradus per spiritualem ebrietatem.

Cap. XLI.

Deliciae spirituales.

Secundus gradus istius consurrectionis, perficitur in sapida voluptate deliciarum spiritualium: quarum suauitate gustata, repente cor & omnes sensitiuae potentiae tanto torrente diuinæ voluptatis porfluunt, vt se spiritus amans aestimet ineffabilibus diuinis amplexibus penitus inuolutum. Quæ deliciae spirituales sunt maiores omnibus mundi voluptatibus in vnum conflatis, etiam si omnes pariter capere posset vnus homo. In cuius voluptatis infusione Deus per dona sua cordi sic affecto pariter illabitur, magno ardore sui amoris ipsum inflammans, secumq; ferens tantæ suauitatis sapore & spiritualis iucunditatis consolationem, vt cor ipsum melliflua faciat voluptate exundare, homoq; se continere nequeat, quin voluptas illa erumpat: quia repente inde oritur spiritualis ebrietas, de qua Dominus noster in Canticis dicit: *Bibite amici, & inebriamini charissimi.* Sed ista est adhuc grossa ebrietas, tanquam si rusticus ebrius esset à vino, quòd non esset assuetus bibere.

Cant. 5.

Ebrietas spiritualis.

Sciendum verò quòd spiritualis ebrietas est vberior affectiui saporis & internæ voluptatis in corde receptio, quàm cor ipsum possit exoptare aut digerere: qua humanum cor tanto stimulo diuinæ amoris & desiderio diuinæ fruitionis tam valide inflammatur, apertisq; artibus & meatibus in seipso in tantum dilatur, vt sibi appareat pectus nimis paruum fieri, seque ibi ita angustatum, vt necesse sit vberitatem spirituum cum violento ardore erumpere. Flammam etiam amoris magna abundantia voluptatis confortam, cogitur signis exterioribus manifestare, velit nolit: quia sua violentia impetuositate commouet totum hominem, quemadmodum Apostoli donati Spiritu sancto, videbantur ebrii esse musto: quia huiusmodi feruor in fuis cordibus inextinguibilis

Actor 2.